

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

Drukem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzna wiadomość Gaz. W. Ks. Pozn.

Paryż, w piątek dnia 24. Lut. — Dekret w dzisiejszym Monitorze powołuje rezerwę 80,000 wynoszącą, z lat 1849. i 1850.

Telegraficzne wiadomości.

Tryest, dn. 23. Lutego. — Statek parowy przybył z Konstantynopola i przywozi wiadomości z d. 13. b. m. Według nich, odpowiedź rosyjska odrzucająca propozycje zgody tam nadeszła. Floty mocarstw zachodnich znów się znajdowały podczas odejścia statku parowego na Bosforze.

Według listów z Warny z d. 10. b. m. przybyły tam tureckie okręty przewozowe pod zastoną floty angielsk. i francuzk. z posiłkami dla armii tureckiej.

Statek ów parowy przywiózł także wiadomości z Aten z dn. 16. Lutego. Powstanie szerzy się w Epirze. Studenci i ochotnicy połączyli się z powstańcami. Załoga w Chalkis uciekła z więźniami. Wojsko wzmocniono na granicy tureckiej, a dyrektora policji na żądanie porty oddalono z urzędowania.

Southampton, dn. 22. Lutego. — W tej chwili siadają grenadyery i gwardye na okręty i udają się do Malty.

Turyń, d. d. 19. Lutego. — Według tutajszych dzienników otrzymali oficerowie angielscy w Rzymie i Neapolu rozkaz, do powrotu do Anglii.

Berlin, 23. Lutego. — Lubo od czasu ogłoszenia listu cesarza Napoleona nikt nie wierzył u nas w usiłowania nim zamierzone skojarzenia pokoju, jednakowoż pewna niespokojność opanowała umysły, że teraz wojna na pewno wybuchnie. Stanowisko Prus wprawdzie będzie na początku neutralne i dotąd wszelkim pokusom się opierano czynionym tak ze strony rosyjskiej jakoteż mocarstw zachodnich, jednakowoż będą zmuszone wreszcie zbrojnie wystąpić, aby z nienacka niebyć zdybanymi. Nasz gabinet szczególniejszą atoli uwagę zwraca na Austryę i niebardzo dowierza zaręczaniom urzędowym jej gabinetu pod względem stanowiska, jakie Austrya chce utrzymać względem Rosyi. Bo lubo misya Orłowa do Wiednia miała spełznąć na niczem, jednakowoż chodzą pogłoski, że pośrednik ten rosyjski powiódł do Petersburga tajemne stipulacje, które wiążą Austryę z Rosyą, a kiedy angielscy ministrowie poczytują wysłanie korpusu obserwacyjnego nad Serbską granicę za manifestacyą anti-rosyjską, inne wbrew temu twierdzenia podejrzewają Austryę, że inne nadała przeznaczenie temu korpusowi.

— Cesarz Mikołaj ma w ręku swem nowy plan mobilizacyi armii pruskiej i pokazywał go generałowi Rauch w Petersburgu. Nasz rząd stara się dociec, kto się tak usłużnym pokazał cesarzowi. Teraz odbierają rozdany ów plan urzędnikom i generałom. Ponieważ egzemplarz doręczony cesarzowi nie jest prostą kopią, przeto się pokazuje, kto ten plan przesłał do Petersburga.

Hamburg, 15. Lutego. — Trudno wierzyć, żeby czytelnicy wasi w obecnej chwili, kiedy całą uwagę ich zajmuje spór turecko-rosyjski, chcieli rzucić okiem na punkt zbyt podrzędny, jakim jest Hamburg w przesileniu zakrawającym nie źle na ogólną wojnę. W czasie pokoju miejsca handlowe ważną grają rolę; w czasie wojny lub stagnacyi interesów handlowych, chyba tylko upadek ruchu handlowego i stąd wynikający ubytek w dobrym bycie miejsc takich, wzbudzić może współczucie. Drożyzna pierwszych potrzeb życia od jesieni aż dotychczas trwa ciągle. Obawa nawet jest słuszna, że się zwiększy. Papiery publiczne spadły niesłychanie. W Paryżu i Londynie nie mówią jak o wojnie, o wyprawach flot i wojska lądowego. Z Anglii dziś ma być wysłanych 12,000 do Malty przeznaczonych do Turcyi. Do morza Bałtyckiego przeznaczona flota z 15 okrętów liniowych, 21 fregat z 2,066 działami. Tymczasem z Wiednia donosi Börsenhalle, że gabinet wiedeński nowe przez hr. Orłowa przesłał propozycje do załatwienia sporu. Treść tych propozycji ma być: »że dwór petersburski ma określić warunki pod którymi zechciałby zawrzeć pokój; te warunki mają być poddane pod rozprawę konferencyi z przypuszczeniem do obrad posłów rosyjskiego i tureckiego; zapadła decyzja konferencyi przesłać się do Stambułu i Petersburga końcem ratyfikacyi, po czem rozpocząć się mają narady nad preliminarjami do pokoju opuszczeniem księstw przez Rosyan (?) a morza czarnego przez floty«. Powtarzam tylko co korespondent wiedeński donosi Börsenhalle, nie zaręczając bynajmniej za prawdę. Hamburger Nachrichten także z Warszawy donoszą, jakoby hr. Orłow powiódł z sobą propozycje nowe do Petersburga.

W obec zachmurzonego horyzontu politycznego, państwa skandynawskie celem utrzymania neutralności gotują się i zbroją floty. Niedawno ogłoszono tutaj okólnik rządu duńskiego, ostrzegający, żeby tutejsi rederowie nie godzili marynarzy pewnego wieku dla swoich okrętów, ponieważ rząd ściąga ich do służby. Garnizon holsztyński odebrał rozkaz być gotowym do marszu

(dokąd?). Sprawa konstytucyjnej w Danii jeszcze nie rozstrzygnięta. Czytam w szwedzkiej gazecie w Chrystyanii co następuje: »Obelisk z lanego żelaza, który cesarz rosyjski na końcach południka wymierzonego od Dunaju postawić kazał, następujący nosi napis:

Terminus australis
arcus meridiani 25° 20'
quem

inde a fluvio Danubio ad oceanum Arcticum usque per Rusiam, Sueciam et Norwegiam jussu et auspiciis Imperatorum Augustissimorum Alexandri I. et Nicolai I. atque Regis Augustissimi Ocaris I. amicis MDCCCXVI ad MDCCCLII continuo labore emensi sunt. Trium gentium geometrae Latitudo: 45° 20' 28". (Czas).

Francya.

Paryż, d. 20. Lutego. — Monitor dzisiejszy nie ma części urzędowej. Na czele zaś części nieurzędowej zamieszcza następujące oświadczenie: Donieśliśmy wczora, że cesarz odebrał odpowiedź z Petersburga. W piśmie swoim rozbiera car warunki ugody, które mu zaproponowano i oświadcza, że tylko na zasadach przez siebie objawionych, może wejść w układy. Odpowiedź ta niedopuszcza widoku rozwiązania kwestyi, na drodze pokoju i Francya powinna się przygotować na poparcie skuteczniejszymi środkami sprawy, której stateczne usiłowania dyplomacyi doprowadzić niemogły do skutku. Cesarz broniąc praw Turcyi dobitniej, liczy na patryotyzm kraju, na ścisłe sprzymierze Anglii i na sympatyje rządów Niemiec. Rządy te wciąż się oświadczały że równie, jak my, postanowiły utrzymać równowagę europejską i wyjednać uszanowanie całości i niepodległości państwa otomańskiego. Żadna inna kwestya nie zachodzi w tej sprawie. Uwaga zwrócona jest na Austryę, którą stanowisko jej powołuje, do odegrania czynnej i ważnej roli. Austrya z wielką stałością oświadczyła się na rzecz warunków zawartych w protokule konferencyi wiedeńskiej z dnia 5. Grudnia r. z. Mamy zupełne zaufanie do rzetelnego i rycerskiego charakteru młodego cesarza Austryi; znajdujemy oprócz tego rękojmnią uczuć jego rządu w interesach jego ludów, interesach, które są z naszymi jednaki. W ogólnych stosunkach europejskiej polityki, Francya silna rzetelnością i bezinteresownością swoich zamiarów, niema się czego obawiać walki, na którą się zausi. Wie zresztą, że zarówno liczyć może na stanowczość, jakoteż na rostopność cesarza.

— Półurzędowy dziennik Pays mówi: sprawa więc została rostrzygnięta! Ostatniej odezwy na rzecz pokoju nie wysłuchano! Rosya chce wojny! Dobrze więc! Niechaj się spełni przeznaczenie i jak lord J. Russel powiedział w izbie niższej, niechaj Bóg broni dobrej sprawy! Wahanie stało się niepodobnym w obec dumnego odrzucenia najrzetelniej pomyślanych propozycji. Umiarowanie wyczerpało wszystkie pokojowe kombinacje, cierpliwość, wszelkie zwłaczanie. Dowiedziona jest rzeczą w obec całego świata, że cesarz niedostępnym jest uczuciu zgody i że uniesiony ślepą namiętnością, ma zamiar zuchwałe przywieść do skutku projekta. Niechaj i tak będzie! Znajdzie na drodze swęj Francyę i Anglię ściśle w działaniach połączone, tak jak były w układach. Rzeczą jest do prawdy podobną, że wcześniejsz lub późniejsz ujrzy powstające przeciw sobie inne wielkie mocarstwa Europy, głęboko dotkniętej w swych prawach porządku i swoich konserwatywnych interesach. Mocarstwa niemieckie, mogą jak zapowiadają niektóre dzienniki z początku ściśle przestrzegać neutralności, ale wypadki, różne przeobrażenia nieuniknionej walki, czyli niezmienną ich postanowienia, przy zmianie stosunków? — Jeżeli wówczas Prusy i Austrya wystąpią z ukrytego stanowiska, które im teraz zaszczytne życzenie pokoju nadarzyło, jestesmy stale przekonani, że się tak stanie, aby wspólnie z mocarstwami zachodnimi utrzymać sprawę europejskiego prawa przeciw dumie, która mu szkodzi, sprawę niemieckich interesów przeciw wpływowi, chcącemu je owoładnąć, sprawę austriackiej niepodległości przeciw moralnemu lenictwu. We wszystkich przypadkach pod względem zasad, jest obecnie na dwa obozy podzielona. Może są wątpliwości, co do działania, ale niemasz żadnych, co do proklamowania prawa słuszności ze strony Turcyi i niesprawiedliwości ze strony Rosyi. Nawet najbardziej wahający się będą zmuszeni przewagą wypadków, do oświadczenia się głośnego. Jakkolwiek bądź, Francya i Anglia usłuchają prawa położenia, którego nie stworzyli, ponieważ obowiązek i godność wkładają na nich powinność walki. Gotowe są do oporu, jak były gotowe do pokoju; pozostaje im tylko stanowczość postępowania drogą, na którą je wbrew woli wtrącono i im szybsze i silniejsze będzie ich działanie, tym bardziej popierać je będzie publiczna opinia i silniej uspokoją się interesa! Powiadają, że powyższy artykuł napisał de la Gueronier, którego wezwał przed mszą do siebie cesarz.

— Jenerał Casteljajac dotychczasowy poseł w Petersburgu przybył tu

onegdaj wieczorem, jak donoszą *Constitutionnel* i *Pays*. Być więc może, że on przywiózł z sobą odpowiedź cara.

— Na balu maskowym wczorajszym w tuileriach tańczył cesarz z księżną Metternich, cesarzowa w świetnym odzieniu greckim wcale nie tańczyła. Oboje dopiero o godzinie 3 opuścili salę balową.

— Mówią, że wkrótce wyjedzie wielka księżna Stefania do Baden. Ona to kojarzyła zgodę pomiędzy Rosją a mocarstwami zachodnimi. Podobno księżna Liewen pozostanie jeszcze przez czas niejaki, bo jej polecono popierać nowe propozycje zgody, które Austria podała.

— Na giełdzie utrzymywano, że renta spadnie na 65, ale odtąd kurs swój zatrzyma i spadać nie będzie, jeżeli do powszechnej wojny nieprzyjdzie. Speculanci giełdowi utrzymują, że pokój zawisł od Austrii. Na nią przeto wszystkich oczy są obrócone i uważają dzisiejszy artykuł za wezwanie Austrii, aby się oświadczyła, z kim chce trzymać.

— Jutro wyjdzie na widok publiczny pismo ulotne: *Guerre à la Russie!*, za którym nastąpią inne, obliczone na stan obecny i na obrobienie publicznej opinii.

— Onegdaj wysłano z tutajszego wojskowego lazaretu Val de Grace znaczną liczbę dozorców chorych do Tuluzy. Zapewne pełni będą służbę lazaretową na wschodzie.

— Dzisiejsze oświadczenie w *Monitorze* poczytują tu za bardzo ważne. Jest to nowy ustęp w sprawie wschodniej, na który przygotowały artykuły w *Constitutionnelu* publiczną uwagę. Austria niemoże pozostać neutralną. Jej udział w dyplomatycznym pośrednictwie całej Europy, jej własne interesa a szczególnie jej położenie geograficzne nakazują jej to współdziałanie. Od reszty państw niemieckich żąda Francja tylko sympatii, to jest innymi słowy przychylną neutralność. Co Austria uczyni? Jest to pytanie, na którym się obraca położenie obecne sprawy wschodniej. Giełda o tem tak dalece jest przekonana, że gdy przeczytała odezwę dziś w *Monitorze*, zaraz się domyśliła, że chodzi głównie o Austrię i dla tego dziś zrana 3 procentowa renta spadła w *Passage de l'Opera* na 66 fr. Jeżeli Austria z nami trzymać będzie, mówił dziś stary jeden spekulant, renta stać będzie na 70, w przeciwnym razie, niewiem jak dalece spadnie.

— Dzienniki dzisiejsze nie zawierają nic nowego pod względem obecnego przesilenia, o którym nawet *Assemblée Nationale* zwątpiała. Tylko rządowe i radykalne dzienniki, do których liczymy *Siecle* i *Presse*, wynurzają zdanie stanowcze, że kiedy wszystkie środki pokojowe wyczerpały się, należy wojnę wszystkimi siłami popierać. *Univers* nie umie dziś znaleźć różnicy między rewolucjonistą, który w swoim kraju chce się dobić władzy, a cesarzem Mikołajem, który zaprzagnął władzy w obcym kraju. Podobieństwo jeszcze upatrzył drugi między nimi, że obaj nienawidzą katolicyzmu. Z tego pokrewieństwa duchowego oczekuje bliższego między nimi połączenia się, szczególnie jeżeli się okaże, że sprawa Turcyi w gruncie jest sprawą wolności religijnej i sprawą kościoła, a więc sprawą wszystkich kościołów katolickich.

— Emil Girardin przemawia dziś do fuzyjonistów z powodu wahania się Austrii: pomocnicy cara! czyliż jeszcze uważacie za paradoks uwagę, iż dziś wybierać trzeba między współdziałaniem Austrii, a jej nieprzyjaźnią? Neutralność Austrii byłaby bezwładnością Francji! Francja bezwładna, to najście Francji, legitymizm restaurowany, Henryk V. w posiadaniu starożytnych tuilerii i ty panie Guizoice w posiadaniu pałacu spraw zagranicznych.

— Według innego korespondenta gazety kolońskiej, dzisiejszy artykuł w *Monitorze* ma wielkie znaczenie, bo poraz pierwszy rozbiiera stanowisko Austrii w nadchodzącej wojnie, o którym dotąd nie są dobrze jeszcze mocarstwa poinformowane. Mają tylko zaufanie do prawowitości austriackiego monarchy, inną gwarancji nie mają kogo się uchwycić. Uznano tylko, że Austria powołana jest do odegrania ważnej roli, co tyle znaczy, że Austria nie może i niepowinna pozostać neutralną. Jakem to już przed kilku dniami wspomniał, zapytały mocarstwa zachodnie Austrię, za kim się oświadcza. Spodziewają się, że młody cesarz Austrii, którego charakter rycerski uznaje dziś *Monitor* będzie miał na uwadze swój własny i interes ludów swoich i że się oświadczy przeciw cesarzowi Mikołajowi, swemu najniebezpieczniejszemu przyjacielowi. Niebezpieczeństwo zagrażające Austrii zbyt jest jasne, gdyby wystąpiła przeciw zachodowi. Dla tego o tem już szerzej nie wspominał. Na giełdzie głównie uderzało miejsce spekulantów, w którym mowa jest o Austrii.

— Telegraf między Londynem i Paryżem dziś nieprzyjmuje żadnych korespondencji prywatnych, ponieważ zajął go rząd na przesyłanie swoich depesz.

— Przekupki w jatkach centralnych wystąpiły dziś z manifestacją wojenną i krzyczały z całego gardła: niech żyje Ludwik Napoleon. Wołu mięsopustnego nazwali rzeźnicy Menszykowem.

Anglia.

Londyn, dn. 20. Lutego. — *Times* donosi: na radzie tajnej, odbytej w sobotę po południu, królowa wydała proklamacyę, mocą której zakazaniem zostało wywożenie broni, prochu i innych potrzeb wojennych, tudzież machin marynarskich, szrub i części machin używanych na okrętach parowych. Podobne przedmioty miano w tych dniach odesłać do Holandji na rachunek rządu rosyjskiego. W niektórych przypadkach wolno wywozić maszyny i proch, ale trzeba donieść, że wywóz takowy jest przewidziany w rozporządzeniu.

Times mówi, o mowie Russla piątkowej: nikt wątpić niemoże, że tak silna mowa, pochodząca z ust członka rządu równa się wypowiedzeniu wojny, a ktokolwiek słyszał pochwały tej mowy w parlamencie, ten przyzna, że rząd królowej Jmci rozpocznie tę wojnę z całkowitem poparciem ze strony parlamentu i ludu angielskiego.

— Kontyngens angielski do Turcyi podwyższono do 26,000.

— Królowa kazała oświadczyć posłowi amerykańskiemu, że w każdym ubiorze będzie jej miło go widzieć na balach i obiadach dworskich. Urząd dworski podobnie go już wcześniej o tem uwiadomił.

— Dziś wyjeżdża pani Brunow z urzędnikami poselstwa rosyjskiego hr. Wielhorskim i innymi. Hotel poselski oddano pod dozór jeneralnemu konsulowi rosyjskiemu.

— Lord Dudley Stuart przyjmował dziś deputacyę Polaków, która mu

winszowała szczęśliwego powrotu i dziękowała za udział jego okazany dla sprawy polskiej w Konstantynopolu.

Izba niższa. Posiedzenie 17. Lutego. — Roebuk występuje przeciw gadulstwu lorda Dudleya Sturta i twierdzi, że nienależy ganić polityki dawniejszej gabinetu, bo i ona ma coś na swoją obronę. Teraz wszystkie stronnictwa powinny przyjąć za hasło: jedność. Cały kraj popierać będzie rząd, skoro ten dopełni swego obowiązku. Nie zaprzecza atoli, że powinien dokładnie dać parlamentowi objaśnienie.

Lord J. Russel broni rządu przeciw zarzutowi, że na ślepo wierzył uludnym zaręczaniom Rosyi, uczynił tylko to, co uczynić mógł w danych okolicznościach, a chwycił się po okropnym wypadku pod Sinopą takich środków które w całym znaczeniu były wojennymi. O wypadku pod Sinopą tak mówił: otwarcie wyznać muszę, że bardzo się zadziwił, gdy wyczytał powinszowania cesarza rosyjskiego oficerom i admirałom swoim za rzeź cyli tak zwane zwycięstwo 6 czy 7 wielkich liniowych okrętów, nad 6 czy 7 mierzniemi fregatami które uzupełniano szkaradnym przelewaniem krwi ludzkiej, bez najmniejszego uczucia szlachetności. Że taka korzyść odniesiona przez siły przeważające mogła być źródłem sławy dla Rosyan i powodem monarsze do powinszowania ludowi rosyjskiemu szczęścia, obudza we mnie przykre uczucie głębokiego obrzydzenia. Mówca potem potępiał niesprawiedliwość i niesumienną politykę Rosyi i rzekł: cztery wielkie mocarstwa starają się, pokój przywrócić i kiedy pomyślę, że przez nie wszystkie wielkie mocarstwa Europy są reprezentowane i że ich propozycje miały na celu zapobieżenie krwawej i kosztownej wojnie świata, przymuszonym jestem wyznać, że postępowanie cesarza rosyjskiego zupełną obojętność zdradza ze względu na pokój europejski, (Słuchajcie! Słuchajcie!) najwyższą pogardę opinii publicznej europejskiej i bezwzględność na monarchów, z którymi był w sprzymierzu. (Słuchajcie! Słuchajcie!) Francja i Anglia wymienily noty, w których oba mocarstwa przyrzekają wspierać wspólnie Turcyę, a zarazem oświadczają, że niemają przytem samolubnych zamiarów, i że obcą jest im myśl powiększenia swego teritorium lub potęgi. Czują, że ich sprawa jedną jest i tą samą, a mianowicie, że chodzi naprzód o niepodległość Turcyi, mocarstwa najokrutniej sponiewieranego, mocarstwa, które z wielką stałością i zręcznością opiera się żądaniom niesprawiedliwym Rosyi na polu dyplomacyi, a na polu boju połączonym legiom Rosyi. (Głośne pochwały). Chodzi tu jeszcze o coś innego i większego, o utrzymanie pokoju europejskiego, który cesarz rosyjski lekkomyślnie nadwiera i obowiązkiem jest teraz ludzkości, rzucić odpowiedzialność na głowę burzyciela pokoju za skutki, które tak zuchwale i jak sądzę, tak nierozsądnie wywołał. Nie tylko niepodległość Turcyi, ale jeszcze Niemiec, a co większa, całej Europy jest narażona na niebezpieczeństwo. Stan Niemiec w ostatnich dziesięciu latach jeżeli nie całkiem był zależnym od cesarza rosyjskiego, to przynajmniej takim był, że niemógł okazywać się niepodległym. (Słuchajcie! Słuchajcie!) Kiedyś czytał czynności, które w roku zeszłym odbywały się w Paryżu (co do uznania cesarza francuzkiego) nie mogłem zbyć tej myśli, że mocarstwa niemieckie zbyt się uległymi pokazywały w obec żądań niczem nieusprawiedliwionych Rosyi. Nad tym przedmiotem mówca obszerniej się rozwódzi i główny przycisk na to kładzie, że interesem mocarstw niemieckich być powinno wystąpienie silne przeciw nadużyciom Rosyi. Mocarstwa zachodnie ułożą się z portą, aby sułtan bez przyzwolenia swoich sprzymierzeńców niezawierał pokoju z Rosją. (Powszechne pochwały z obu stron izby).

Crossley stara się rozprawy odroczyć. Lord John Russel opiera się, ale nakoniec ustępuje, ponieważ Disraeli utrzymuje, że rozprawy jeszcze nie wyczerpały całkowicie kwestyi. Rozprawy odroczone do poniedziałku.

Austria.

— Czytamy w *Kreuztzg* następujący list z Wiednia: Doniesienia o wypadkach dyplomatycznych, osobliwie zaś o takich, które się do obecnej odnoszą chwili, mają to złego do siebie, iż z natury swojej, z góry już podejrzenie obudzają. Następne doniesienia niech przynajmniej zaleca to zapewnienie, że nawet najdalej nie było w nich zamiaru układania politycznych konjektur. Poselstwo ces. ros. jen. hr. Orłowa na dwór Jmci, na co uwaga całej Europy z największym natężeniem zwrócona, ma swoje znaczenie w dwóch kierunkach, z których jedno tyczy się stanowiska Rosyi względem Turcyi, drugie stosunku Rosyi względem Francji i Anglii. Co do pierwszego, Rosja trzyma się ciągle zdania, iż od chwili wypowiedzenia wojny przez Turcyę i zaszłych następnie wypadków, wszelkie obce pośrednictwo sporu turecko rosyjskiego jest niepodobnym i nieprzypuszczalnym, a zgoda między stronami spornymi nastąpić musi bez obcego mieszania się. Co do drugiego punktu, gabinet petersburgski zaprasza gabinety austriacki i pruski do wspólnego działania na drodze oporu biernego w charakterze obronnym (koalicja neutralna) z dodaniem pewnych prerogatyw dla Rosyi, jakich godność i potęga tego państwa wymaga. Zdaje mi się, że się nie mylę, jeżeli donoszę, iż przeważne wątpliwości tutejszego gabinetu oparły się przyjęciu tych propozycji. Bezpośrednie wprowadzenie tych wątpliwości ma być jak słyhać przedmiotem misyi do N. cesarza Rosyjskiego, którą ma być zaszczyciona osoba urodzeniem, stopniem wojskowym i wysokimi zasługami w Austrii odznaczająca się, a która osobistym szacunkiem cesarza Mikołaja szczylić się. Osobą tą ma być wedle domysłu *Gaz. Krzyżow* ój ks. marszałek Windischgrätz.

— Czytamy w *Gaz. wied.* Ponieważ pogłoska, jakoby rząd ces. król. zamierzał zaprowadzić w Król. lombardzko-weneckim przymusowy kurs piędzdy papierowych, pomimo niewczesności swojej, zawsze jeszcze tu i owdzie wiarę znajduje, a nawet grożące za sobą pociągnąć można następstwa, przeto jexcel. minister skarbu i handlu widział się być spowodowanym pogłosce tej formalnie przez obwieszczenie na wczorajszej giełdzie zaprzeczyć. Rząd nic innego nie zamierza i do niczego nie dąży, jak, aby o ile można powrócić do regulacyi obiegu kursowej i papierowej monety bez przymusu, nie zaś, aby kurs przymusowy jeszcze na Włochy rozciągnąć.

— Dnia 4. b. m. nastąpiła pierwsza próba jazdy na ósmiomilowej kolei żelaznej z Felegyhazi do Szegedynu. Przestrzeń tę obieżono w 85 minutach. Otwarcie tej kolei nastąpi w końcu b. m.

— Sąd wojenny hermanstadzki w dodatku do wyroków zapadłych w r. 1850., ale dotąd jeszcze nie ogłoszonych, obwieścił wyroki na cztery nastę-

pujące osoby: Mikołaj Finta, kancelista b. tabuli sądowej, Józef Czegledy garbarz, Józef Beke c. k. kapitan 3go pułku piechoty granicznej Szeklerów i Jan Kelemen porucznik 1go pułku tejsze broni. Wszyscy skazani byli na konfiskatę majątku za zbrodnię zdrady głównej, a nad to: Finta na 12 lat twierdzy, Czegledy na 6 lat robót u szanów w ciężkich kajdanach, Beke i Kelemen na utratę stopnia i szubienicę, lecz kara śmierci zmienioną została w drodze łaski u Beke na 16, u Kelemana na 2 lata twierdzy. W Październiku r. z. Finta miał sobie w drodze łaski połowę kary odpuszczoną.

Turecja.

Konstantynopol, 9. Lutego. — Dziesięć okrętów parowych angielskich i francuzkich wypłynęło na morze czarne dnia 7. b. m.; dnia zaś następnego puściło się za nimi 8 okrętów żaglowych z żołnierzami i amunicją do Trapezuntu i Batum. Wyprawiono 5000 piechoty i 5000 jazdy na tych okrętach.

Presse donosi: Omer basza otrzymał rozkaz rozpoczęcia kroków nieprzyjacielskich i wysłano do niego nowe posiłki morzem przez Warnę. Posiłki te (6500 piechoty) wraz z działami i amunicją wylądują pod Kustendze i przyłączą się do armii Halim baszy, który dowodzi prawem skrzydłem wielkiej armii tureckiej nadbalkańskiej. Mówią, że Halim basza w 30,000 ma przekroczyć Dunaj pod Hirsową. Rizza basza wydał te wojenne rozkazy, aby przekonać stronnictwo wojenne, że i on jest za wojnę.

— Wczora upowszechniła się tu wiadomość, że porta zezwoliła nakoniec na utworzenie legii cudzoziemskich. Legie te mają mieć mundury krojem francuzkim. Jen. Wysocki popierany przez księcia Napoleona, ma objąć nad temi legionami naczelną dowództwo.

Z Azji nadeszła wczora wieczorem bardzo ważna wiadomość, o walnym zwycięstwie odniesionem przez Szamila nad Rosyanami. Jeżeli prawda, miało w tej bitwie brać udział 40,000 Rosyan, tyleż było ze strony Szamila Czereków. Walka była krwawa i zakończyła się klęską zupełną Rosyan.

— Patrie donosi z Bagdadu pod dniem 15. Stycznia, że Rosyane nie zajęli jeszcze Chiwy. Wyprawa rosyjska wprowadziła odniosła pewne korzyści, ale wstrzymała się w dalszym pochodzie, chcąc się doczekać posiłków z Orenburga.

Chronicle otrzymała wiadomość telegraficzną z Wiednia z d. 20. b. m., że na granicach Albanii, Macedonii i Tesalii wybuchło silne powstanie Greków. Powstańców ma być 40,000. Janina w powstaniu i ma za sprzymierzeńców mieszkańców Merzony i Agrafy. Wojsko tureckie spieszy w te okolice z nad granicy czarnogórskiej.

Ateny, d. 10. Lutego. — Epir, Tesalia i Macedonia powstały przeciw Turcyi. Mnóstwo młodzieży i oficerów greckich pospieszyło do powstańców. Oprócz syna Karaiskakięgo, udał się tamże syn Grivasa. Powstańcy zdobyli warownią Kialę i zatknęli chorągiew niebieską z krzyżem białym na jej cytadeli.

— Z nad Dunaju pisze Wanderer co następuj: Bukarest, dnia 12. Lutego. — Od trzech dni panuje tu trwoga. Turcy co dzień od 3go Lutego ponawiają napaści i chcą się usadowić na lewym brzegu Dunaju. Turcy za każdym razem wracają w większej sile. Bitwy w dniach 9. i 10. musiały być najkrwawsze, bo przywieziono do naszego miasta 250 ciężko rannych, nie licząc innych, których powieziono do bliższych lazaretów nad Dunajem, a do których zwożą najbardziej rannych. Do wczoraj podają poległych Rosyan na 800, a rannych dwa razy tyle. Podobno miasto Giurgewo najwięcej ucierpiało, a jeżeli tak jeszcze kilka dni potrwa, z Giurgewa będzie tylko kupa gruzów. Pod Kalafatem małe tylko zachodzą utarczki. Podobno Omer basza odgadując plan Rosyan obejścia Kalafatu, tak sprawił swe wojsko pod Zofią iż ztamtąd każdego ruchu rosyjskiego stać się może panem.

Z Belgradu donoszą, że w dniu 17. Lutego wyjechał porty komisarz Etem basza do Konstantynopola na Widyn. Misyja jego spełza na niczem, ponieważ rząd serbski nie chce się narazić Rosyi przez przyjęcie nowych przywilejów, wyłączających przecie wszelki protektorat rosyjski, zagwarantowany dawniejszemi traktatami.

Wanderer donosi między innymi ze Stambułu, iż wyglądany oddawna pełnomocnik amerykański pan Spencer, przybył nareszcie. Porta wydała firman pozwalający wpłynąć do Dardaneli okrętowi wojennemu, który go przywiozł. Znajduje tam wiarę mniemanie, iż reprezentant Stanów Zjednoczonych czynny weźmie udział w zawikłaniach wschodnich, i że nawet utrzymują, iż rząd amerykański pomoc pieniężną Turcyi udzieli. Lord Redcliffe nie zaniedbuje żadnej sposobności utrzymania sposobności utrzymania przeważnego wpływu swego. Na wyspie Samos zaszły niespokojności z powodów wyłącznie miejscowych. Mieszkańcy nie są kontenci z dzisiejszego Kajmakama Konkmeno, w którego miejsce książę Vogorides siedzący w stolicy, swego chce osadzić klienta i nie jest podobno obcy wypadkom na wyspie. Lord

Redcliffe wysłał z tego powodu do Samos urzędnika poselstwa p. Hughes, aby się o stanie rzeczy na wyspie przekonał. Również porta wysłała tam swego komisarza dla wysłuchania skarg mieszkańców.

— Ost-Deutsche-Post zamieszcza list z Erzerum z d. 1. Stycznia, który smutny stan armii tureckiej w Azji maluje. Od nieszczęśliwej dla Turcyi bitwy pod Gumri jak pod Akiską, panuje tam zupełna cisza, której użyto na zebranie rozpiętych żołnierzy. W ciągu 23 lat pokoju w tych stronach Turcyja niepomyślała o fortyfikowaniu nadgranicznych punktów, i nie użyto nawet 5 miesięcznego czasu poprzedzającego jej wybuch na umocnienie się w swych stronach. W całej Azji nie masz jednego miasta, któreby pochód nieprzyjaciela powstrzymać mogło. Niedawno nadjechał tu z Damaszku jen. Guyon i zaraz nakazał fortyfikować Kars i zapobiedz nadużyciom, ale ani on ani Kmety jako „Giaurowie“ mało słuchani, zwłaszcza, że tu idzie także o sumienne rachunki, co bardzo nie na rękę. Wojsko w smutnym znajduje się stanie. W upłynionych miesiącach zmarnowano opał tyle tutaj cenny i dziś wśród zimy dotkliwy brak jego czuć się daje, a dołączony do tego brak dostatecznej ilości pożywnego jada, a nie można się dziwić, jeżeli dziesiątkowane już szeregi ulegną okropnym klęskom chorób i zarazy. O zakładaniu magazynów niepomyślano wcale, i trzeba żywność prowadzić na grzbietach końskich o 6 lub 8 dni drogi z głębi kraju. Chleb prawie nie do spożycia, bo Reis Achmed basza z dostawcą żywności trzyma się za ręce. Od 6ciu, 8miu a nawet i 10ciu miesięcy nie płacą wojsku, na czem najmocniej cierpią lekarze w znaczniejszej części Europejczycy. Muszyr na uzalenie ich, żeby im przynajmniej wydawano zwykłe porcy i racye dla koni, radził im, aby poszli na rabunek na wsie rosyjskie. W skutku tego wielu z nich pobralo dymisyę. Żołnierze po miastach stojący sprzedają proch, a demoralizacya i upadek ducha wojennego smutną przedstawia przyszłość. Z głębi kraju wyglądają posiłków, ale zbierka idzie powoli. Przed kilką dniami zamiast zapowiedzianego od 3 miesięcy pułku z Diarbekir, przyprowadzono 3 nie całe bataliony rekruta, którego większa ilość w dybach, żeby po drodze nie zbiegła. Część garnizonu rosyjskiego opuściła Aleksandropol (Gumri) i skierowała się ku północy, zapewne, aby uderzyć na 3ci korpus turecki pod rozkazami Selim baszy pod Szuruk-Su. Pomimo niejakich zdolności wojskowych Selima, łatwo spotkać go może los Alego i Abdila baszy, gdyż korpus jego zbyt jest słaby.

Rozmaite wiadomości.

— Każdy prawie dzień przynosi w Ameryce nowe wynalazki lub ulepszenia w dziedzinie przemysłu, a zwykle wynalazki amerykańskie odznaczają się niezmierną praktycznością. Do najnowszych liczą się: G. A. Wagner Niemiec osiadły w Stanach Zjednoczonych, wymyślił nowy sposób zahaczania wozów kolei. Jest to rodzaj obęgów łączących jeden wóz z drugim, które roztwierają się same przez się, skoro wóz poprzedni z szyn wyskoczy, pozostałe więc wozy zostają odosobnione, a tym sposobem częste nieszczęścia z tego powodu powstałe jeżeli nie ustaną, to przynajmniej ograniczą się do pojedynczych wozów, nie zaś jak teraz się zdarza, cały rząd wagonów im podpada. Tomasz Blanchard, Amerykanin, zbudował maszynę naginającą drzewo choćby najgrubsze wedle woli, Machina ta zwija w kłębek bez strąskania obrzynie drzewa amerykańskich lasów. Wynalazek ten niezmiernie jest ważności w budownictwie osobliwie wodnym, tudzież w budownictwie okrętów. Web w Nowym Yorku buduje dźwignię do doków, o sile 8000 beczek, siłą taką można największy okręt z ładunkiem podnieść. Tego lata żonów na kolei z Nowego Yorku do Erie jedna lokomotywa ciągnęła z Binghamphton do Owego 192 wozów ładownych węglem po 160 cent. na jednym ładunek taki za ledwie by się zmieścił na wielkim okręcie kupieckim parowym.

Wiadomości handlowe.

Berlin, d. 23. Lutego. — Pszenica 87½ tal., żyto 84—86 tal., jęczmień 52—55 tal., owies 33—37 tal., groch 70—76 tal., rzep zimowy 90—99 tal., rzepik zimowy 89—88tal., olej rzepiowy 12½ tal., olej lniany 13¼ tal., okowita bez beczki 32—31½ tal.

Przybyli do Poznania dnia 24. Lutego.

BAZAR: Przyłuski z Starkówka; Lipski z Ludom; Niegolewski z Niegolewa.
HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Pomorski z Grabianowa; Skarzyński z Chełkowa; Bronikowska z Chlastowa; Sachs z Berlina.
HOTEL BAWARSKI: Sezaniecki z Łaszczyna; Miączynska z Pawłowa.
POD CZARNYM ORŁEM: Żelawski z Góry; Chylewski z Kazmorowa; Szulezowski z Boguniewa.
HOTEL DU NORD: Kowalski z Wysocki; Tesko z Wierzbna; Skorzewski z Nekli.
HOTEL PARYSKI: prob. Grześkiewicz z Strzelca; Seredynska z Kociszewa.
POD WIELKIM DEBEM: Krasnosielski z Brudzewa.
POD ŻŁOTĄ GESIĄ: Psarski z Karczewa.
HOTEL BERLIŃSKI: Jakowicki z Trzemeszna.

Teatr miejski w Poznaniu.

W Sobotę: Drugie przedstawienie pana G. Viti.

W Niedzielę: **Prorok**, wielka opera w 5 aktach przez Meyerbeera. Na to przedstawienie zostaną 3 łoże dla obcych pozostawione.

F. Wallner.

OBWIESZCZENIE.

W wydziale podpisanej Kommissyi toczą się sprawy:

A. okupienia rent i ciężarów realnych, oraz regulacye według ustaw z dnia 2. Marca 1850., w następujących dobrach:

a. w powiecie Chodzieskim:

- 1) w Smolarach, także okupienie służebności leśnych,
- 2) w Raczynie, podobnie,
- 3) w Margoninie, także okupienie praw pastwiska i służebności leśnych,
- 4) w Samoczynie, podobnie,

- 5) w Nadolniku młynie, także okupienie służebności leśnych,
  - 6) w młynie Weśrednik,
  - 7) w młynie Marcinek, także okupienie służebności leśnych,
  - 8) w Atanasienhof, podobnie,
  - 9) w Prochnowie nowém, także separacya pastwiska,
  - 10) w tak zwanym Muchmühle,
  - 11) w młynie Hammermühle,
  - 12) na holendrach Samoczyńskich, także okupienie służebności leśnych,
  - 13) na wiatraku Samoczyńskim, podobnie,
  - 14) w Arnoldsthal,
  - 15) w Nałęczu, także okupienie służebności leśnych,
  - 16) w Jozefinowie,
  - 17) w młynie Sagemühle, także okupienie służebności leśnych.
- b. w powiecie Gnieźnieńskim:
we wsi Zydowie.

c. w powiecie Obornickim:

w Gorzewie, uregulowanie z Buczałskim.

d. w powiecie Pleszewskim:

w Cerminku.

e. w powiecie Śremskim:

w Koninku.

f. w powiecie Wyrzyskim:

- 1) w Łobżeniczy, kanonu erbpachtowego dla szpitala katolickiego tamże,
- 2) w mieście Mroczeniu, czynszu domoinalnego.

g. w powiecie Wągrowieckim:

- 1) w Smuszewie,
- 2) w Rekowie,
- 3) w Wiśniewie,
- 4) w Kołybkach,

h. w powiecie Bydgoskim:
w Morycfelde.

Dalej toczą się:

B. podziały wspólności, separacje, okupienia praw do drzewa i do pastwiska i t. p. według regulaminu podziału wspólności z dnia 7. Czerwca 1821. w następujących miejscach:

a. w powiecie Chodzieskim:

- 1) w Strożewie i we wsi Christinchen separacja pastwiska,
- 2) na holendrach Borowie, separacja,
- 3) na młynie Borowie, wynagrodzenie za prawo do drzewa,

b. w powiecie Obornickim:

- 1) w mieście Obornikach i w Rudkach, separacja pastwiska,
- 2) w tak zwanym Eichquast, podobnie,

c. w powiecie Poznańskim:

w Ławicy.

Kommissya Generalna wzywając wszystkich niewiadomych uczestników tychże spraw, aby się w terminie na dzień 21. Kwietnia r. b. wyznaczonym, przed południem o godzinie 11tej, w Izbie instruktoryjnej Kommissyi tu w Poznaniu, u Pana Hoyera Assessora regencyjnego, dla dopilnowania praw swoich zgłosili; oznajmuje im, iż w razie niezgłoszenia się, nawet chociażby pokrzywdzonymi byli, na sprawach tych zaprzestać muszą i z żądaniem już excecpejami przeciwko takowym słuchani niebędą.

Poznań, dnia 22. Lutego 1854. r.

Królewska Kommissya Generalna prowincyi Poznańskiej.

PRZYPOZWANIE PUBLICZNE.

1) Puzkarcz Jan Ferdynand Waldig z Bydgoszczy przystąpił w roku 1813. do wolontarów, opuścił dla tego swe natenczasowe miejsce pobytu Poznania i przebywał podobno po ukończonej wojnie w Berlinie. Około lat 12 zbywa wszelka wiadomość o życiu i pobycie Ferdynanda Waldiga.

2) Szyper i robotnik Jan Henryk Richter z małych Barłodziejów oddalił się ztąd więcej jak przed dziesięciu laty w roku 1841. i nie dał od tego czasu żadnej wiadomości o swym życiu i swym pobycie.

3) Michał Fandréy z Otorowa powiatu Bydgoskiego udał się na wędrowkę w roku 1818. i dał o sobie ostatnią wiadomość w liście więcej niż przed 20 laty pisanym z Wrocławia do brata swego Jana Fandreja.

4) Szyper Koch z Bydgoszczy, powtóry małżonek zmarłej na dniu 15. Lutego 1845. roku w zakładzie roboczym miejskim w Bydgoszczy Pauliny Ruszkiewiczowej byłej wdowy Szule, wydalł się przed 10 laty, i nie dał od tego czasu ani o swym pobycie, ani życiu wiadomości.

Wzwyż wyluszczeni i to:

Jan Ferdynand Waldig na wniosek siostry swojej Maryanny Jozefaty z Waldigów zamężnej za ślifierzem instrumentów Janem Nowatką i kuratorem nieprzytomnych szewca Piotra Ladyńskiego, Jan Henryk Richter na wniosek kuratora nieobecnych Radcy sprawiedliwości Szulca L. i

Michał Fandréy jako też i szyper Koch na wniosek kuratora nieprzytomnych Radcy sprawiedliwości Szepkiego,

zostają zatem wraz z swymi resp. pozostałymi nieznanymi successorami témże zapoznani, ażeby się w przeciągu dziewięciu miesięcy, najpóźniej zaś w terminie wyznaczonym przed deputowanym Panem Sędzią powiatowym Brostowskim na dzień 1. Grudnia 1854.

przed południem o godzinie 11tej w domu sądowym osobiście albo piśmiennie zameldowali i dalszego rozporządzenia poczekali, a to z tém zastrzeżeniem że inaczej, tak

Jan Ferdynand Waldig jak i
Jan Henryk Richter, jako też i
Michał Fandrey, jako też
szyper Koch

za zmarli uznani będą i ich resp. majątek legitemującym się successorom, a w braku takowych Fiskusowi przekazany zostanie.

Bydgoszcz, dnia 24. Lipca 1853.

Królewski Sąd powiatowy, Wydział I.

W przyszłą Niedzielę, dnia 26. b. m. o godzinie 10. zrana, odbędzie się w tutajszym kościele Sgo Piotra, nabożeństwo w języku polskim łącznie z komunią Sgą.

Poznań, dnia 24. Lutego 1854.

Dozór kościelny.

Obwieszczenie

Towarzystwa zabezpieczenia ziemiopłodów od gradobicia i ruchomości od klęsk ognia w Schwedt.

Zawiadamiamy członków naszego towarzystwa, jako i tych, którzy do niego przystąpić życzą, iż kupcowi Panu **Teodorowi Baarth w Poznaniu** poruczyliśmy główną agenturę dla naszego towarzystwa. Upraszamy przeto, o zgłaszanie się w wszelkich interesach naszego zakładu dotyczących, do Pana Teodora Baarth, gdyż tenże przyjmuje nie tylko wnioski o zabezpieczenia w celu doręczenia nam ich, ale też wyda potrzebne w tej mierze formularze.

Schwedt, dnia 21. Stycznia 1854.

Dyrekcya.

Z odwołaniem się na powyższe obwieszczenie oznajmiam niniejszemu, iż zabezpieczenia dla powiatów **Szamotulskiego i Obornickiego** tymczasem ztąd uskuteczniam. Panów członków towarzystwa jako i chcących doń przystąpić, upraszam uprzejmie, by raczyli się zgłaszać do mnie we względzie zabezpieczeń.

Poznań, w Lutym 1854.

Teodor Baarth,

główny Agent towarzystwa zabezpieczenia w Schwedt.

Obwieszczenie

Towarzystwa zabezpieczenia ziemiopłodów od gradobicia i ruchomości od klęsk ognia w Schwedt.

Publiczność agronomiczną zawiadamiamy niniejszemu, iż Kasyerowi miejskiemu Panu **Dietrich w Smighu** poruczyliśmy agenturę dla naszego towarzystwa. Upraszamy przeto chcących się u nas zabezpieczyć o zgłaszanie się w wszelkich interesach naszego zakładu dotyczących, do Pana **Dietrich**, gdyż tenże przyjmuje nie tylko wnioski o zabezpieczenia w celu doręczenia nam ich, ale też wyda potrzebne w tej mierze formularze.

Schwedt, dnia 15. Lutego 1854.

Dyrekcya.

Nader uwagi godne dla panów właścicieli gorzeln, destylatorów itd.

- 1) przepis na zupełne oczyszczenie spirytusu z fuzlu bez destylacji, bez osłabienia tęgości i bez aparatów, jako też na danie świeżej zwyyczajnej wódce z kartofli istotnego smaku starej prawdziwej żytniej wódki, co za wiadro około 2½ Sgr. kosztuje;
- 2) przepis do klarowania wszelkich na zimno robionych likierów, które w przeciągu 24 godzin bardzo czyste i smaczne ściągane być mogą, co za wiadro około 1 Sgr. kosztuje.

Obadwa pojedyncze środki, które pod żadnym względem nie szkodliwego na zdrowie nie obejmują, udzielają się razem za nadesłaniem 3 Tal. w pruskim kur.

Przepis na bardzo piękny i trwałe szuwaks z tranu lub Gutta percha (z błyszczącym pokryciem na wierzchu pudełek pp.), z którego funt po wyrachowaniu 6 fenygów pierwszych gatunków, z ostatnich zaś 9 fenygów kosztuje; jako też do sporządzenia samego i pięknego lakiery na skórę i pokostu z Gutta percha, za 3 Tal. w pruskim kur.

Rolniczy i techniczny Kantor przemysłowy w Wielkim Głogowie.

Wszelkiego rodzaju **pity**, w najlepszych gatunkach **narzędzia ciesielskie i stolarskie** poleca

Handel żelaza **A. Sypniewskiego**, w Poznaniu st. Rynek i Wroniecka ul. 92.

Na Bielnik

przyjmuje **M. J. Kamiński**
Handel Piórcien w Bazarze.

Kapelusze słomiane, włosiane i ażurowe przyjmują już do **prania i przerobienia na facon nowy.**

M. Vetter i Spółka.

W **Dabrowce** pod **Poznaniem** są na sprzedaż 150 bardzo poprawnych młodych maciorek, które po strzyży odebrane będą; na żądanie mogą być też dane ich jagnięta w Lutym wylężone.

Nasiona trawy Festuca Ovina, którą owce na pastwisku i jako siano nadzwyczajnie lubią, dostać można w Poznaniu u Panów **Magnuszewicza i Stefańskiego** w Bazarze worek 2½ szefla trzymający po 6 Tal. 10 Sgr.

Mnie i moje Barany i Owce zastać można w **Łaszczyweu** w każdą Sobotę.

Ig. Lipski.

Odbywszy rozmaite podróże po krajach zagranicznych, mianowicie długi mój pobyt w Londynie, stały się dla mnie sposobnością w umiłowanym zawodzie handlowym nie tylko potrzebnych nabyć doświadczeń, ale także w wielu gałęziach zawodu tego uzyskać znajomości i związki nader korzystne. Będąc zatem w dostatecznej uposażony fundusze, z dniem dzisiejszym otworzyłem Handel pod Firmą.

J. Morgenstern

Korzeni, Win, Rumów, Araków, Cygar, niemniej Delikatessow, Parfumów w najlepszym, Mydeł toaletowych, szczególnie zaś piwa. Ale i Poteru Angielskiego w gatunkach mnie dokładnie znanych, niemniej Likierów Francuzkich i Gdańskich w najprzedniejszych gatunkach itp. towarów.

Zapewniając, iż zawsze usilowaniem mojem będzie nadspodziewanie zadowolnić Szanownych u mnie kupujących, prosi o łaskawe uczęszczanie

Julian Morgenstern,

Ulica Wodna Nr. 8. i 9.

HERBATE,

piękną i najpiękniejszą karawanową, także złotą i inną Wschodnio-Indyjską herbatę, polecają po cenach tanich odpowiednich gatunkowi

F. W. Meyer & Comp.

plac Wilhelmowski Nr. 2.

!!! Ordery Kotilionowe !!!

w 100 rozmaitych wzorach, po najtańszych cenach poleca

P. Przespolewski w Poznaniu
ulica Wrocławska Nr. 14.

Jeżeli Pan B. w przeciągu 6 dni nie zapłaci swego długu honorowego, natenczas imię i nazwisko jego, oraz całą sprawę w pismach publicznych ogłoszę.

Kurs giełdy berlińskiej.

Dnia 23. Lutego 1854.	Sto. pa pCt.	Na pr. kurant	
		papierami	gotowizną
Pożyczka rządowa dobrowolna.....	4½	—	97½
dito z roku 1850.....	4½	—	97½
dito z roku 1852.....	4½	—	97½
Obługi długu skarbowego.....	3½	—	83
dito premii handlu morskogo.....	—	—	—
dito Marchii Elektoralnej i Nowej.....	4½	—	—
dito miasta Berlina.....	4½	—	96½
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej.....	3½	—	96½
dito Prus Wschodnich.....	3½	—	—
dito Pomorskie.....	3½	—	96
dito W. X. Poznańskiego.....	4	—	—
dito W. X. Pozn., nowe.....	3½	—	92
dito Szląskie.....	3½	—	—
dito Prus Zachodnich.....	3½	—	—
Bilety rentowe Poznańskie.....	4	—	—
Louisdory.....	—	—	108½
Akcje kolei żelaznej Starog. Poznańsk.	3½	—	80

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.

	Dnia 24. Lutego 1854 r.			
	od tal.	od sgr.	fn.	Jo tal. sgr. fn.
Pszenny, szefel.....	3	3	3	3 12 3
Żyta, szefel.....	2	8	6	2 15 6
Jęczmienia, szefel.....	1	27	9	2 — —
Owsa, szefel.....	1	7	9	1 12 3
Tatarki, szefel.....	1	14	6	1 18 9
Grochu, szefel.....	2	11	—	2 15 6
Ziemiaków, szefel.....	—	25	—	— 27 —
Siana, centnar.....	—	22	6	— 25 —
Słomy, kopa.....	8	15	—	9 15 —
Masła, garniec.....	1	—	—	— 2 5
Spirytusu (beczka 120 kw. 80 g Trał.)	26	—	—	26 10 —